

Nærbø Bondelag
v/ Jofrid Torland Mjåtveit
Torlandsvegen 235
4365 NÆRBØ

Torland Gard, 29. desember 2006

Det Kongelige kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

HØRING. FORSLAG TIL ENDRING I FRISKOLELOVEN - KONSEKVENSER FOR LANDBRUKET PÅ JÆREN.

Det er med stor bekymring, det vi ser i det "nye forslaget til endringer i friskoleloven". Det er to områder som kommer til å ramme landbruket på Jæren mye, om denne trer i kraft. Det førte er: inntak av vaksne, jf. § 3-1 femte ledd. og det andre er elevtal på år, jf. § 2-2 tredje ledd.

Landbruket på Jæren er i stor utvikling for tiden. Det er stor struktur endring på flere av brukene. Det betyr at det blir større og større enheter. Jæren har i 2006 kjøpt en stor andel melkekvoter fra andre deler av Rogaland, det blir bygget mange nye grishus med full konsesjon og det har og det siste året blitt bygd nye hus for broiler produksjon. Noe som krever mye av hver produsent, både av arbeidskraft, økonomi men også **oppdatert kunnskap om landbruket**. Dette blir i fremtiden enda viktigere siden marginene er mindre og en må være dyktig for å kunne tjene penger. Bøndene er selvstendig næringsdrivene og mange har investert for flere millioner på eget bruk.

Nærbø er den største delen av Hå kommune, som er den største husdyrkommunen i landet. Hå kommune har satset på næringsmiddelindustri og har prioritert et eget industri område for videreforedling av mat.

Rogaland fylke blir profilert som "Matfylket Rogaland". Noe som vi produsenter på Jæren er stolte av.

Inntak av vaksne, jf. § 3-1 femte ledd

Vinterlandbruksskolen i Ryfylke og Vinterlandbruksskolen på Jæren utdanner 70 % av agronomene i Rogaland. Skolene er godt tilrettelagt for et komprimert skoleår (de viktigste fagene i vk1 og vk 2) der elevene kan ta utdanning og samtidig drive garden. Største parten av de som går på Vinterlandbruksskolen har tatt en annen utdanning først. De har arbeidet i flere år før de tar over garden hjemme eller får kjøpt seg en gard.

Eks.

Jeg tok selv økonomi og regnskap på videregående skole og var blå russ i 1984. Det var en utdanning som var slik at kunne arbeide i flere år før jeg tok over garden hjemme i 2001.

Jeg gikk på Vinterlandbruksskolen på Jæren ett år og fikk oppdatert meg med den nyeste kunnskapen som var om landbruket på den tiden. Jeg er nå 41 år og har ingen planer om å gi garden videre til et av barna enda på noen år. Derfor oppfordrer jeg de fire barna mine på 13 til 20 år om å ta en utdanning som de vil trives med og som gir mulighet til å komme seg ut i arbeidslivet. (Det er ikke så mange muligheter til å få arbeid etter en vanlig agronomutdanning på vanlig videregående skole)

Eldste mann på 20 år holder på med 2. året som lærling i tømmer yrket. Det er en utdanning som gir arbeid i mange år fremover og kan og være et godt yrke å ha i tillegg om han kommer til å ta over garden her om ca 15 år. Men, han er klar over at vi stiller krav om at han må ta et år på Vinterlandbruksskolen på Jæren før han kan ta over garden.

Det er dette vi i Nærbø Bondelag ser med stor bekymring på, at det nye forslaget til endring i friskole loven vil ta bort denne muligheten som vi har nå med å ta en annen utdanning først og senere kunne ta Vinterlandbruksskolen.

Elevtal på år, jf. § 2-2 tredje ledd

Vinterlandbruksskolen er en skole som flytter undervisningen sin rundt om i regionene hvert år. Dette er en stor fordel for elevene, som er avhengig av å kunne gå i fjøset både om morgenen og om kvelden. Og kanskje hjemom en tur midt på dagen for å se til ei ku som holder på å kalve. De årene som Vinterlandbruksskolen har undervisningen i utkantstrøkene er det vanskelig å få mange elever, men det er **veldig viktig for utkantstøkene også å få oppdatert kunnskap om landbruket.**

Nærbø Bondelag ber derfor om at det blir videreført muligheten for Vinterlandbruksskolen å ta inn voksne elever som har tatt en annen utdanning før. Og at Vinterlandbruksskolen fortsatt kan ha mulighet til å drive undervisning med få elever noen år. Selv på Jæren er det vanskelig å fylle store kull med elever.

For matproduksjonen på Jæren, er Vinterlandbruksskolen den store bærebjelken.

Med vennlig hilsen
Nærbø Bondelag

Miriam Sør-Reime
leder
(sign)

Jofrid Torland Mjåtveit
sekretær
(sign)

Kopi til Norges Bondelag
og Rogaland Bondelag